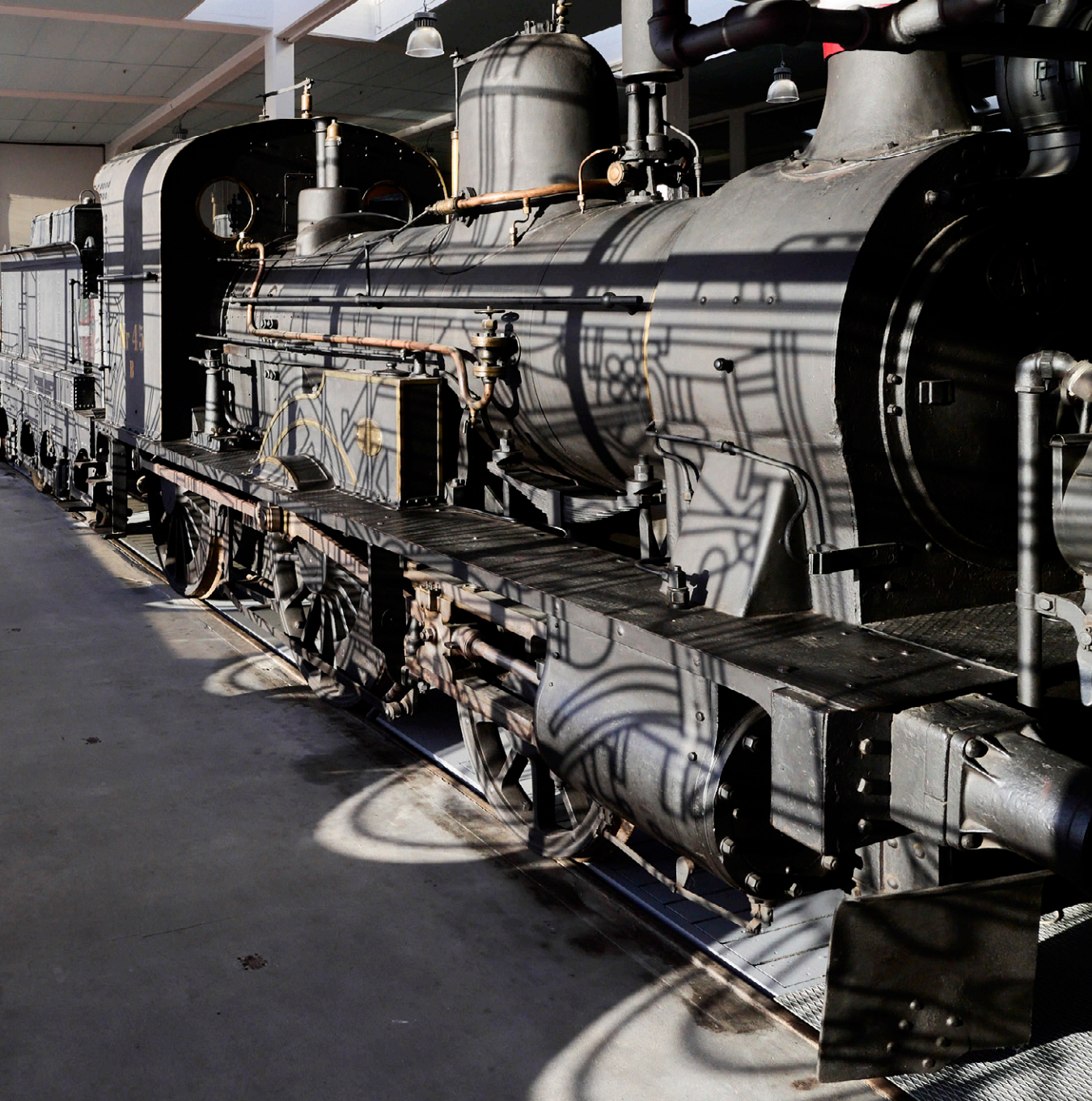

Årsberetning
2021

Indledning

Som for alle andre var 2021 også for Danmarks Jernbanemuseum præget af Covid 19. Der var således lukket i alle vintermåneder og frem til 21. april og igen i december. Til gengæld gav det anledning til en stærk udbygning af de digitale indsatser i formidlingsarbejdet. En meget god sommer kunne dog ikke forhindre, at besøgstallet for året kom til at ligge noget under tallet for sidste normalår 2019.

Reducerede udgifter som følge af lukkeperioderne gjorde imidlertid, at regnskabsresultatet ikke påvirkedes alvorligt i negativ retning, bl.a. dog fordi flere opgaver måtte skubbes til udførelse i 2022. Det gjaldt ikke mindst det arbejde, der var planlagt udført af frivillige i forbindelse med restaurering og vedligehold af veteranog. Til gengæld blev der så gjort en ekstra indsats for at videreudvikle det digitale jernbanemuseum med bl.a. fjernundervisning og flere nye film på ugebasis.

Årets største nyhed var, at det lykkedes at få godkendt en lokalplan for det område i Marslev lige øst for Odense, hvor der skal opføres en ny

magasinhall. Med denne i hus kunne arbejdet med at få forberedt et udbud gå i gang. Det er planlagt gennemført i 2022 med et stort støttebeløb fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond.

Dernæst er projekt "Yderområder" afsluttet. Hermed er det lykkedes at gøre museet langt mere synligt, når man kommer med toget eller bevæger sig op ad adgangsvejen, Dannebrogsgade. Mest synligt er dels silhuetten af det store damplokomotiv, der præger museets glasfacade ud mod den store busholdeplads, dels udsmykningen på hegnet rundt om museet.

I 2021 blev museet tildelt Tripadvisor Travellers' Choice Award. En pris der tildeles seværdigheder, restauranter og overnatningssteder, der konsekvent får fantastiske anmeldelser fra rejsende og er blandt de bedste 10 % på Tripadvisor. Awarden vises i billetsalget og på museet hjemmeside.

Lars Kaspersen

Formand for bestyrelsen i 2021

Steen Ousager

Museumsdirektør

Større synlighed

I løbet af 2021 blev museets yderområder forskønnet. Museet dækker over et stort areal i midtbyen, der er omkranset af hegn. For udefrakommende kunne det være vanskeligt at få en fornemmelse af, hvad der befandt sig bag hegnet, men ud over at give et bedre indblik var det også opgaven at forøge mulighederne for formidling både i forhold til besøgende og de mange forbigående i det hele taget.

Projektet indbefattede hegn, museet parkeringsplads, busvaskehallen, indgangsparti samt glasfacaden og området foran denne. På hegnet er blevet opsat skilte, der dels beskriver det, beskueren kigger ind på, dels fortæller om museets udstillinger og endelig formidler historiske nedslag.

Den tidligere vaskehal, lige ud til den store busholdeplads, er blevet beklædt med skilte i kæmpe format, der fortæller, at næste stop er Danmarks Jernbanemuseum. Det kan ses fra Odense Banegård og de tilknyttede perroner. Det samme kan den store foliering på glasfacaden. Her er opsat en silhuet af det største danskbyggede damplokomotiv. Museets indgangsparti er blevet opgraderet med nye skilte, og opsatsen med vingehjul er blevet folieret. Det hele er udarbejdet i museets designprogram og taler derfor godt sammen med museets øvrige branding.

Parallelt med projekt "Yderområder" indgik museet i foråret 2021 et samarbejde med ATP Ejendomme, der står for udlejningen af butikslokaler i Odense Banegård Center. Museet fik lov til at anvende lokalet ved trapperne til 2. sal til formidling af museet og vores tilbud. På den 21 kvm store facade fik vi opsat folie med en kombination af en markedsførings- og udstillingsopsætning. På facaden kan de forbigående således læse om museet, vores aktiviteter, se en tidslinje med jernbanens historie i Danmark og se film fra museet.

Samfund, Kultur & Viden

Jernbanemuseet tager aktuelle temaer op i formidlingen. I november åbnede museet derfor en særudstilling om letbaner i Danmark og udlandet. Udstillingen er kommet i stand i forbindelse med indsamling af materiale fra Odense Letbane, og der er indlånt genstande og lyd fra landets tre letbaneselskaber i Århus, Odense og København. Udstillingen peger på letbanen som internationalt fænomen og bringer forskellige argumenter for, hvorfor der skal etableres letbane i spil. Hvad er en letbane, hvorfor skal vi have en, og hvad får det af betydning for byen, miljøet, trafikken? Det er spørgsmål, som vi håber gæsten vil reflektere over.

Scenen var sat overfor den orange traktor, som Børge kørte med i Olsenbanden på sporet.

Den 25. september præsenteredes et jazzorkester, der kom langt omkring: Fra New York via Paris og til månen. Det var Bigband 5000, der gav koncert inspireret af museets udstilling Drømmenes Kupe og de autentiske omgivelser på museet. Aftenens numre havde alle udspring i tog og andre rejseformer. Det var en yderst stemningsfyldt oplevelse i udstillingen blandt det udstillede materiel.

Med JernbaneVIDEN er et af målene også at bringe aktuelle emner i spil. Det skete den 9. december, hvor daværende tekniske direktør ved letbanen i Odense, Steen Lykke, holdt foredrag om letbanespørgsmålet i en europæisk sammenhæng. Med udgangspunkt i spørgsmålene "hvor" og "hvorfor" fortalte Steen Lykke om tidligere store sporbundne projekter, han har været tilknyttet som Marmaray Metroen ved Istanbul, Øresundsforbindelsen og Femern Bælt-projektet og så selvfølgelig om ideerne og teknologien bag Odense Letbane.

Det lykkedes i 2021 desuden at genoptage tilbudene i rækkerne af arrangementer i JernbaneKULTUR og JernbaneVIDEN. De henvender sig især til henholdsvis kulturinteresserede og særligt interesserede i jernbanehistorie og teknologi.

Først kunne vi den 4. august præsentere Jes Holtsø og Morten Wittrock, der spillede en række traditionelle bluesnumre. Holtsø er bedre kendt som Børge fra Olsenbanden, og koncerten var krydret med fortællinger fra hans hårde liv og hans færden på Nordisk Film med roller i Olsenbanden og Huset på Christianshavn.

Sommer med ODIN

I sommerferien var næsten alle Corona-restriktioner væk for en stund, og museet inviterede indenfor til mange forskellige aktiviteter. I perioden 27. juni-9. august kørte museets veteranbus børn og voksne en tur rundt i Odense hver mandag og fredag. Det var også muligt at mærke rumlen og dampen ved en veterantogtur med damplokomotivet ODIN som trækkræft på museets egen strækning tirsdage, onsdage og torsdage.

Alle dage i sommerferien startede museumsværterne museets drejeskive, så gæsterne kunne opleve den i funktion, ligesom de kunne høre om museets historie samt remiser og drejeskiver i bred forstand. Normalt har publikum ikke adgang til Det røde Lyntog, men hver dag i sommerferien fik museets gæster lov til at komme indenfor i det ikoniske tog.

Som følge af nedlukningen blev museets tilbagevendende udstilling, Velkommen i samlingen, hvor vi viser de genstande, der er hjemtaget det foregående år, udskudt til sommerferien. I sommerferien blev det muligt at se de nye genstande og stemme på, hvilken man selv ville hjemtage. Dertil åbnedes en mindre udstilling med uniformer, herunder en uniform til gravide.

Resultatet blev en rekordsommer, den bedste i mange år, hvis man ser bort fra sommeren 2020, hvor også Danmarks Jernbanemuseum fik tilskud til at reducere billetpriserne med 50%. 18.110 besøgende i skoleferien blev det til.

Mor, far & Damp

På grund af Covid-nedlukningen var der ikke formidlingsaktiviteter på museet før april, hvor vi igen åbnede dørene. Vi lagde ud med at forkæle mor og far på mors og fars dag. På mors dag kom mødre gratis ind og fik en blomst med hjem. Til fars dag kunne gæsterne dufte og mærke historiens vingesus, da vi fyrede vores imponerende damplokomotiv K 563 fra 1899 op og dertil præsenterede dampmaskiner i funktion.

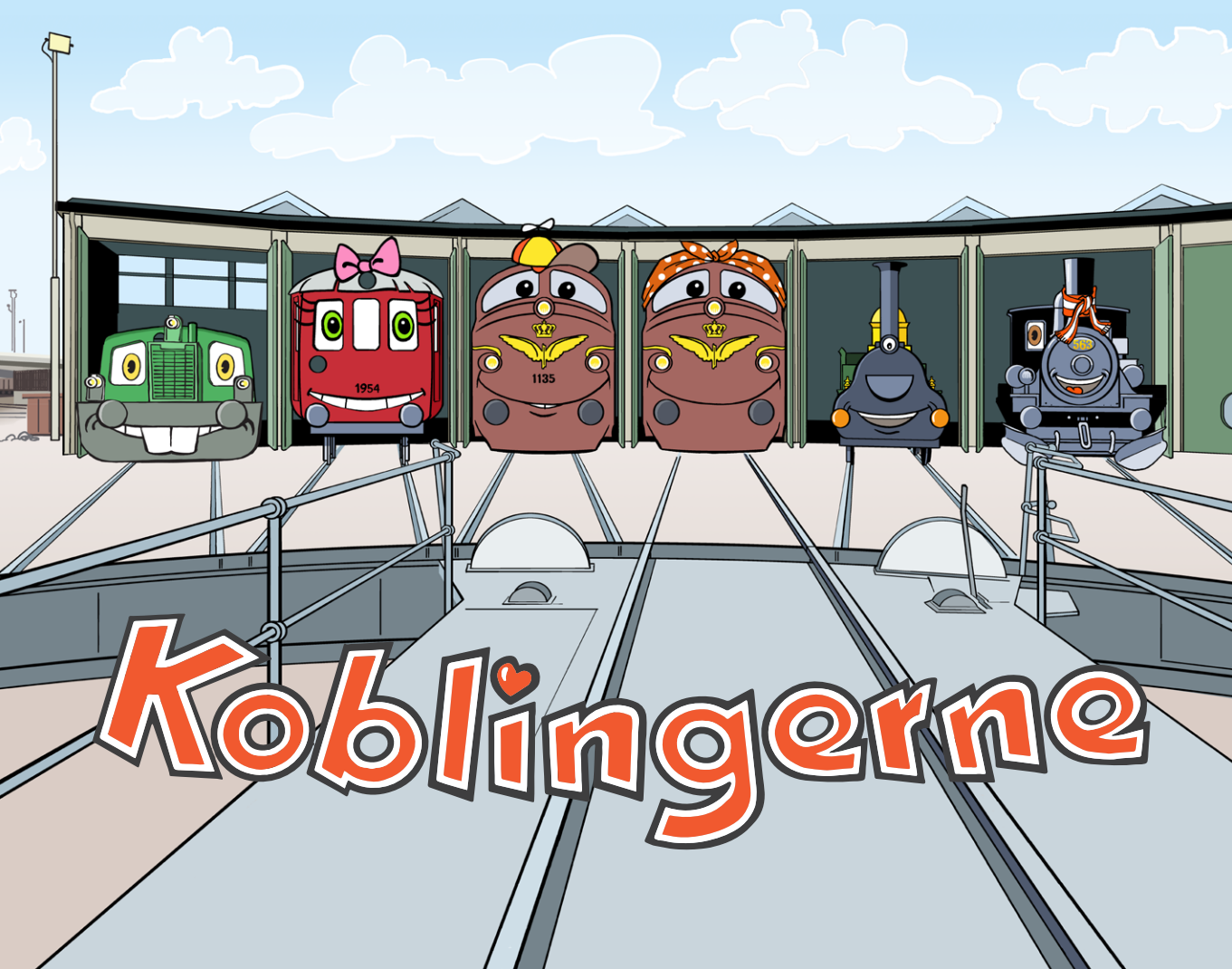

Med et års forsinkelse, igen som følge af Covid 19, markerede museet i september 50-året for ophøret af den planmæssige brug af damplokomotiver i ordinær trafik hos statsbanerne i 1970 med et stort arrangement.

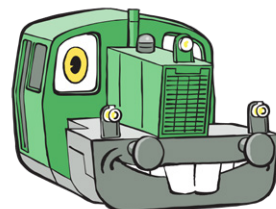
Den 18. og 19. september fyrede vi, i samarbejde med veteranklubberne Vestsjællands (VTV), Nordsjællands (NSVT) og Sydjyllands Veteranog (SJVT), op for alle kedler til Dampdage 2021. Gæsterne kunne både komme helt tæt på de kraftfulde maskiner, NSVT's S 1307, VTV's K563 og SJVT's TKVJ 12 samt museets eget K 563, og få en tur med dem på museets egen strækning, hoppe på vores minidamptog, deltage i en præsentation af alle damplokomotiverne på de såkaldte drejeskiveshows og få demonstreret brug af dampmaskiner i model.

Lørdag eftermiddag var det muligt at komme med på en helt særlig tur med tog til Nyborg med hele to damplokomotiver i forspand. Samtidig kunne vi fremvise adskillige af vores ellers hengemte damplokomotiver. Maskinerne C 708 og D 871 blev for første gang vist frem – efter 40-50 år i magasin. E 991, H 800, S 736 og R 963 var desuden udstillet på museets udearealer.

Koblingerne

Koblingerne er museets nye univers for børn i alderen 3-7 år. Det bliver lanceret ved et stort arrangement i efteråret 2022, men allerede i 2021 var der test af universet, ligesom figurernes visuelle udtryk blev skabt, og første film blev produceret.

Koblingerne består af seks lokomotiver fra museets egen samling og dertil figuren Lokomotivmester Busse, der forsøger at holde styr på de seks lokomotivvenner. Grundlæggende bliver der skabt en række fortællinger med Koblingerne. I hver fortælling opstår der et jernbanerelateret problem. Ved fælles hjælp – og med en hjælpende hånd fra Busse – løser problemerne sig heldigvis altid. Hver fortælling kommer til at udspille sig på flere platforme: film, skuespil, bøger og ved opgaver i remisen. I udgangspunktet er der udviklet tre sådanne fortællinger, og målet er, at der de kommende år skal udvikles to om året.

I efterårsferien var det historien *Koblingerne og blade på skinnerne*, der blev testet ved et skuespil. Teateret der gik i sort, der også har været med til at udvikle universet, udviklede i samarbejde med museet skuespillet og byggede også kulisser hertil. Tilsvarende blev en animationsfilm af samme navn produceret.

Udover de forskellige aktiviteter vil der også blive bygget et legeområde – Lokomotivmester Busses værksted – som vil være et fast tilbud til børn, så de kan møde Koblingerne også uden for de sæsonbestemte aktiviteter. Der bliver desuden udviklet en hjemmeside til universet og udgivet forskelligt merchandise, så børnene – også når de kommer hjem – kan gå på opdagelse i universet.

Undervisning

Det var naturligt nok først efter genåbning og bortfald af de fleste restriktioner, at vi igen fik skoler og institutioner på egen hånd og til bookede forløb ind ad døren.

Imidlertid lancerede vi allerede under den første Corona-nedlukning nogle tiltag, der kunne sikre, at vores brugere ikke glemte os og fortsat så os som en relevant ressource. Vi lagde materiale ud om gennemgang af Danmarks jernbanehistorie til brug for undervisere, og vi lancerede gratis digitale omvisninger, der blev benyttet især af HTX- og STX-klasser langvejs fra, herunder Skive og Lyngby. I alt har der været seks virtuelle omvisninger med 168 elever/studerende ude bag skærmene. Som følge heraf, og fordi bl.a. Skive HTX har efterspurgt det, har vi valgt at fastholde tilbuddet om de virtuelle omvisninger – dog nu mod betaling.

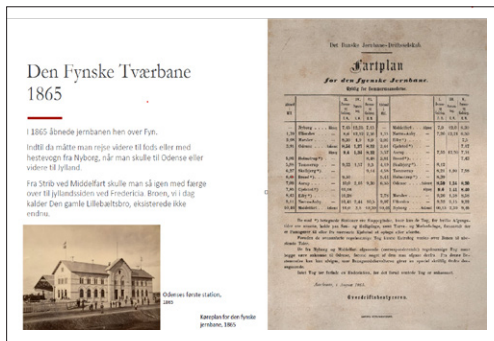
S-toget Storbytransport

I 1953 fik København de første S-togslinjer, og i 1967 kom en stor plan for Byens. Den blev kaldt for den Regionalplan, hvor forstæderne skulle bræde sig ud som den flage rosen, og der blev lagt for København. Planen skulle støttes med S-togslinjer.

Planen dannede stadig grundlag for hovedstadens lette udfordring, og S-togslinjer, der nu har en række faktorer: En stor afslutning og sikret endelige, lette løsninger, som skal gå de byer, der blev planlagt i 1950'erne og 60'erne.

STORKØBENHAVN

Undervisning

Den Fynske Tværbane 1865

I 1865 åbnede jernbanen hen over Fyn. Indtil da måtte man rejse videre til Bøtø, eller med hestevogn fra Nyborg, når man skulle til Odense eller videre til Lyngby.

Fra Strøb ved Middelfart skulle man så igen med færge over til glimandsøen ved Frestedse. Herefter, vi dog kalder Den gamle Lillebæltsbro, eksisterede ikke endnu.

Skivebanen første station, 1865

Karplan for den Fynske tværbane, 1865

I foråret 2021 deltog museet igen i Historiens Dag for Svendborg og Oure Gymnasier sammen med Svendborg Museum, hvor tolv 1. G-klasser var på en historisk stafet i Svendborg. Herudover vendte grundskolerne og ungdomsuddannelserne tilbage til at besøge os i virkeligheden – både til bookede forløb og på egen hånd. Særligt positivt blev det modtaget, at vi udbød forløbet "ODIN og den første jernbane" gratis til alle 6. klasser i Odense Kommune både før og efter sommerferien.

Det har i høj grad styrket skolernes kendskab til museet, ligesom det har medvirket til at styrke elevernes bevidsthed om jernbanens oprindelse og historiske betydning i Danmark.

Det virtuelle museum

Danmarks Jernbanemuseum
Offentliggjort af Maria Jernbanemuseet · 19. oktober 2021 · 🌐

Hvem er det, der kalder på lokomotivmester Busse?
Få svaret i efterårsferiens teaterforestilling "Blade på sporet", hvor I møder den lille grønne rangertraktor Kaf, hans gode lokomotivvenner Yrsa og Karen og lokomotivmester Busse.
Skuespillet er udviklet i samarbejde med **TEATERET DER GIK I SORT**. Der er et daglige forestillinger kl. 11.00 og kl. 13.30 frem til den 23. oktober.
Forestillingen er gratis, når entréen er betalt.
Se alle vores efterårsaktiviteter her: <https://www.jernbanemuseet.dk/efterarsferie/>

4991 Næde personer · 167 Interaktioner · +1,1x i gennemsnit Distributionscore

65 · 1 kommentar · 7 delinger

Kommentar som Danmarks Jernbanemuseum

Henrik Ogaard

De fire frivillige i videncentret scanner fortsat fotos hver to dage om ugen, idet dog scanningen måtte sættes på pause under Covid 19-lukkeperioderne. Ved årsskiftet var der tilgængeliggjort ca. 73.000 enheder på JERNBANEKILDER.DK. Der pågår løbende en prioritering af de billeder, der er mest truet af nedbrydning på grund af tidligere tiders uheldsmæssige opbevaring.

Som noget nyt i 2021 har museet nu en målgruppeoversigt – et google analytics-redskab – vedr. JERNBANEKILDER.DK. Der er ca. 1000 nye brugere hver måned. Det er overraskende at konstatere, at der er så mange udenlandske brugere. Det giver overvejelser om at gøre portalen lettere tilgængelig på andet end dansk sprog.

De sociale medier er blandt Danmarks Jernbanemuseums vigtigste kommunikationskanaler. Vi er til stede på de platforme, hvor vores gæster primært er i øjeblikket, dvs. Facebook og Instagram.

I året er der arbejdet strategisk med indholdet på Facebook, så følgerne udover information om museets mange aktiviteter også får viden i form af mindre historier fra samlingen og arkiverne skrevet af museumspersonalet. 15.929 fulgte Danmarks jernbanemuseum ved udgangen af

jernbanekilder.dk

Vælg emne

Vælg materialstype

Modvfoto. fra.

Modvfoto. til.

Vis

Alle undtagen Datasort

Vis også Datasort

Bokningsinfo

Transportelskabet/operatør: Danske Statsbaner DSB

Materialoperatør: loka og nummer: DSB MF 1113

Jernbanesteds: Redby Færge

På strækningen: Nybygger Falster - Redby Færge

Beskrivelse: Tog 136 ALPEN-EXPRESS-NORD-EXPRESS, holder klar til afgang kl. 14:15

Infrastruktur: Danske Statsbaner

Motivdato: 25. maj 1963

Anslået motvofoto: formentlig 25. maj 1963

Fotograf / billedkunstner: ukendt

Delbemaling: Københavns Foto-Service

Scannummer: DJM02-0002954

Emner: Tog i trafik

Tilføjede strækninger: Nybygger Falster - Redby Færge · Redby Færge - Puttgården (jernbane- og bilfærge) · Redby Færge - Warmingmunde (jernbanefærge) · Redby Færge Havnebane

Omrentigt lokation

Redbyhavn

Redbyhavn

FLC Village

Redby Karting Ring

december 2021. Ca. 65% af følgerne var kvinder og 35% mænd. Størstedelen af følgerne var i alderen 35-44 år og bosat i Odense.

Samtidig er der satset på at få en tættere relation til vores følgere på Instagram ved at like alle de opslag, hvor museet er tagget med enten #danmarksjernbanemuseum og

#jernbanemuseet, eller ved at dele de fleste af gæsternes stories fra deres besøg på museet på vores profil.

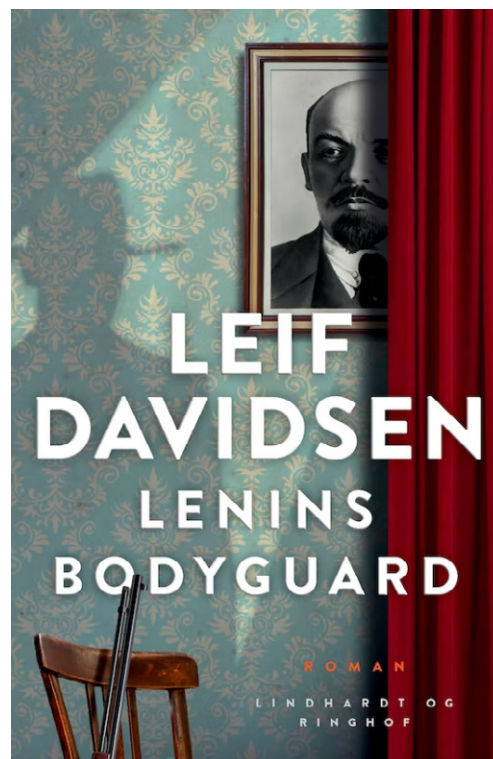
Ved udgangen af 2021 havde vi 1.086 følgere på Instagram, som generelt er et nyt satsningsområde. 57% af følgerne var mænd og de resterende 43% kvinder.

Videndeling

Også året 2021 blev præget af Covid-19, fordi der i flere perioder har været lukket for adgang til videncentret. Det har imidlertid ikke lagt en dæmper på antallet af henvendelser med ønske om hjælp – snarere tværtimod. Det har betydet, at gæsters selvstudie på læsesalen er erstattet af skriftlige besvarelser indeholdende scannet materiale – oftest i form af fotos og køreplaner.

Der er ydet hjælp til en forfatter, der skriver en bog om sin families rejser i tiden fra 1890 til 2000, især til perioden under Anden Verdenskrig, hvor to søstre skal møde hinanden ved den dansk-tyske grænse, den ene med tog fra Berlin. En anden forfatter søgte viden om togforbindelsen fra København til Esbjerg i februar 1937, hvor hans hovedperson skulle deltage i den spanske borgerkrig.

Der er ydet hjælp også til kendte forfattere og forskere: Leif Davidsen har fået hjælp til at få beskrevet en rejse i 1910 fra København til Haderslev på korrekt køreplansmæssigt grundlag. Bogen omhandler bl.a. Lenins deltagelse sammen med 800 andre syndikalister i Anden Internationales kongres i København i 1910. Birgitte Possing, som netop har leveret hoved-

artiklen til et værk om brygger Jacobsen, har fået hjælp til at beskrive rejsemåden med hestevogn, skib og jernbane på de utallige europarejser, som bryggeren og hans hustru Laura Jacobsen foretog i perioden 1836 til 1887. Endelig har Kunsthistoriker Marianne Saabye haft brug for at sende en skagensmaler til Paris fra Skagen hhv. København i 1883.

Også forespørgsler om nyere tid er besvaret, fx bistod vi med tegninger og fotos af en vogntype, som blev anvendt i 1970, hvor en soldat sammen med sin bataljon kørte med tog fra Nørresundby til Itzehoe - 8 mand i en kupé, hulter til bulter, undervejs i 24 timer. En anden ville vide, hvilket materiel han kørte med, da han var med de første kampvogne til Bosnien i 1993 under nordbat 2, hvor der blev sendt tre togstammer afsted.

Der er ydet bistand til Teknisk Museums udstilling om fossile brændstoffer og grønne teknologier, i.g. dampkraft ved jernbanen. Samarbejdet har også betydet, at Teknisk Museum har udskilt og overdraget ældre jernbanelitteratur til jernbanemuseet. Side-løbende har HK Trafik&Jernbane doneret en række tidsskrifter fra foreningens arkiv.

Desuden har Banedanmark søgt oplysninger i videncentret om de årlige belastningsdata (bruttoton) på hver bane. Og Danmarks Radio har haft brug for tegninger og fotos vedr. de tidligste kongevogne.

Der har i årets løb også været adskillige henvendelser fra medierne - dels dagspressen og dels luftbårne medier.

Museets ansatte har således optrådt med ekspertviden om aktuelle emner i Radio4, Ringkøbing-Skjern Dagblad, Fyens Stiftstidende, Danmarks Radio (DR1 og P4), TV2 Fyn, TV Midtvest. Det drejede sig om så forskellige emner som kongevogne, sovevogne og genbrug af remiser m.m. Museet har ligeledes bidraget til flere optagelser, hvor lokomotiver og vogne indgik: bl.a. filmoptagelser til en dokumentar i DR samt nogle modelfotos til et magasin for genbrugstøj, optagelser til en kortfilm i IC3-modulet, og ikke mindst blev der leveret en togstamme til optagelser til en spillefilm.

Restaurering og Veterantog

Aktiviteterne i forhold til restaurering og kørsel med veterantog har været på et lavere niveau end normalt af flere forskellige årsager. Covid-19 og sundhedsrestriktioner sørgede for nedlukning og neddrogning af aktiviteter frem til maj, og derudover var den sikkerhedsansvarlige på barsel fra midten af marts til begyndelsen af april. Alt i alt har det betydet, at der kun har været veterankørsel på de aktive skinner i forbindelse med dampdagene i september – da blev der kørt med dobbelt forspand af K-maskiner (museets K 563 og K 564 tilhørende Vestsjællands Veterantog/Dansk Jernbane-Klub) til Nyborg og retur.

Sommerferien bød på kørsler på havnebanen tirsdag-torsdag hver uge samt veteranbuskørsler i Odense hver mandag og fredag. På udvalgte dage i løbet af sommeren kørtes der med MO 1846 på strækningen Fruens Bøge – Odense. Ved siden af dette har der været en række materieltransporter i forbindelse med filmoptagelser og Dampdage såvel som transport af reservedele som forberedelse til udflytning af magasiner i Randers, Roskilde og Kalundborg. Der er bl.a. flyttet en række løftetårne til Padborg, ni Köf-traktorer, som DSB har solgt til Jernmanden Aps, er transporteret til Randers,

mod at museet kunne bytte sig til traktorer i bedre stand, og samlet 86 tons reservedele er transporteret fra København til Padborg.

I maj deltog museet i filmoptagelser i Padborg til Regnar Grastens film *Hvidstensgruppen II*. Damplokomotivet K563 og flere brune personvogne spillede således en rolle i filmen – såvel som på selve filmplakaten.

Udflytning ved Dampdage til Nyborg med to K-maskiner i forspand. Foto: Flemming Wedell.

Frivillige

En meget væsentlig forudsætning for museets aktiviteter er, at frivillige deltager i så stort tal, som de gør. Lige knap 80 er med på frivillig-oversigterne og arbejder jævnlige: Nogle kører bus, andre scanner fotos, kort og tegninger til www.jernbanekilder.dk. Endnu andre ordner og registrerer arkivalier, køreplaner m.m. og hjælper med specialforespørgsler. Størst søgning har der været til aktiviteterne knyttet til veteranogskørslen, hvor det gælder både vedligehold og kørsel, både på hverdage og i weekends og ferier. Bl.a. septembers store dampdagsarrangement havde ikke kunnet gennemføres uden en meget stor frivilligindsats.

Sundhedsrestriktioner fra december 2020 til maj 2021 betød imidlertid, at frivilligaktiviteterne var skruet væsentligt ned. Kun teams, der arbejder med godsvogne og damplokomotiver, har i begrænset omfang arbejdet videre. Der blev monteret bundplanker på og foretaget revision af godsvognen Rs 186, og udført eftersyn og reparationer på især damplokomotivet K 563, men også replikaen Odin. Både K 563 og Odin har efterfølgende været igennem årlige syn, og K 563 er prøvekørt efter reparationerne med tilfredsstillende resultat.

I marts kunne vi løsne skruen så meget, at de frivillige, der restaurerer motorvognen MO 1954, kunne møde ind: I første omgang til årligt eftersyn af vores kørende personvogne, men derefter blev arbejdet på MO 1954 genoptaget. Det enorme forberedende arbejde til flytning til et nyt kommende magasin er nået meget langt. Nedpakning af reservedele i Randers er afsluttet, Roskilde ligeså – bortset fra nogle store værktøjsmaskiner, og det sidste tog med reservedele fra Centralværkstedet i København er kørt til Padborg, hvorefter dette arbejdssted har kunnet lukkes ned – hvilket skete ved udgangen af året. Også i denne sammenhæng skylder museet en stor tak til de mange frivillige.

Fremtidens museumsgenstande

Museet udbygger løbende sin samling og er altid på udkig efter genstande, der kan bidrage med nye perspektiver på jernbanens rolle i samfundet.

Museets største nyerhvervelse i 2021 var en mandskabsvogn fra Banedanmark. Vognen, som består af en almindelig 40-fods skibscontainer, og som er udstyret med døre og vinduer og monteret på en flad godsvogn, har i knap to årtier tjent som tilholdssted for banepersonale. Mandskabsvognen repræsenterer en vigtig fortælling om arbejdsforhold og vedligehold af infrastrukturen.

Mandskabsvognen er dog ikke den eneste store ny-indsamling i 2021, som også tæller en nødgenerator fra signalanlægget på Nykøbing Falster Station, en motordræsine og en skibscontainer af type DK 2409. Sidstnævnte er interessant, fordi den er tilpasset jernbanetransport. Den kan lastes fra langsiden, mens den hviler på en godsvogn. Containeren var en af DSB's standardtyper og repræsenterer en væsentlig udvikling i godstrafikken på skinner.

Vi indsamler også kunst og viser dermed jernbanens kulturelle rolle. I 2021 indsamlede museet således to malerier af sporterrænet ved Østerport Station. Det ene viser udgravningen til baneterrænet i 1916, mens det andet viser baneterrænet og det omgivende bylandskab knap 60 år senere. Sidstnævnte er et maleri udført af Ruben Gelardi (1938-2012) fra 1974.

Museet har desuden erhvervet et skitseudkast / tusch på papir til en plakat for De danske Statsbaner af Bo Kristiansen (1944-1991) på Bruun Rasmussens auktioner.

2021 var også året hvor DSB modtog Statens Kunstfonds designpris for IC3-togets design. Med prisen fulgte to statuetter, hvoraf DSB valgte at donere den ene til museet. Som et af de sidste danskbyggede togsæt, der ved ibrugtagning blev regnet for meget moderne, er IC3 af stor interesse for museet.

Under nedlukningerne i 2020 iværksatte museet en indsamling af covid-19 skiltning fra tog- og letbaneoperatørerne. Kampagnen fortsatte ind i 2021 med bidrag fra bl.a. Aarhus Letbane og DSB.

Statistik

Sociale medier

De sociale medier er blandt Danmarks Jernbanemuseums vigtigste kommunikationskanaler. Vi er til stede på de platforme, hvor vores gæster primært er dvs. for nuværende på Facebook og Instagram.

Facebook og Instagram er væsentlige muligheder for at få en tættere relation til brugere, hvilket skaber loyalitet og engagement. Alle henvendelser i både opslag, stories, begivenheder, tags og via indbakken besvares hurtigst muligt.

Facebook

I 2021 har vi arbejdet strategisk med indholdet på Facebook, så følgerne udover information om museets mange aktiviteter også får viden i form af mindre historier fra samlingen og arkiverne skrevet af museumsinspektørerne.

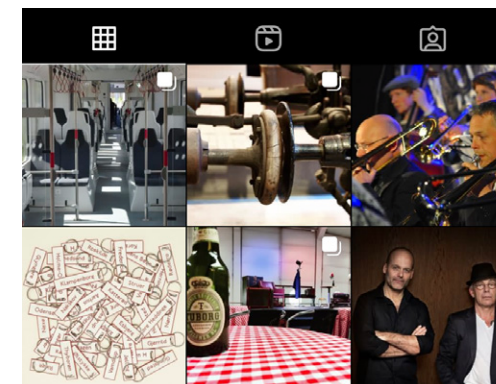
15.929 (2021 1/1: 14.812) fulgte Danmarks jernbanemuseum ved udgangen af december 2021. Ca. 65% af følgerne var kvinder og 35% mænd. Størstedelen af følgerne var i alderen 35-44 år og bosat i Odense.

Instagram

I 2021 har vi arbejdet aktivt med at få en tættere relation til vores følgere på Instagram ved at like alle de opslag, hvor museet er tagget med #danmarksjernbanemuseum og #jernbanemuseet samt ved at dele de fleste af gæsterne stories fra deres besøg på museet på vores profil.

Ved udgangen af 2021 havde vi 1.086 følgere (2021 1/1: 679). 57% af følgerne var mænd og de resterende 43% kvinder.

Web-statistik for jernbanekilder.dk

Jernbanekilder.dk: Målgruppeoversigt

Måned	Brugere / heraf nye	Sessionsvarighed minutter	Sider pr. session	Sidehenvisninger	Danske brugere %
September	1007 / 825	06:46	5,44	13.094	78,06
Oktober	1.381 / 1.179	06:51	5,75	17.456	80,92
November	1.202 / 1.010	08:52	6,15	18.342	74,88
December	977 / 814	08:39	5,77	14.991	77,86
I alt	4.567 / 3.828				

Så mange besøgte museet i 2021

	Voksne	< 5-17 >	Børn < 5 år	Veterantog	2021	2020
Januar	0	0	0	0	0	3.830
Februar	0	0	0	0	0	8.043
Marts	0	0	0	0	0	1.342
April	316	168	88	0	572	0
Maj	1.691	706	494	0	2.891	413
Juni	1.745	833	372	0	2.950	3.659
Juli	8.652	3.071	2.353	277	14.353	21.275
August	5.429	1.521	1.261	747	8.958	6.426
September	3.233	1.043	632	214	5.122	2.961
Oktober	5.030	2.013	1.441	2.068	10.552	5.249
November	2.034	857	534	0	3.425	2.223
December	846	196	207	0	1.249	458
I alt	28.976	10.408	7.382	3.306	50.072	55.879

Nøgletal for besøgende til undervisningsaktiviteter

		Antal deltagere	Heraf fra Odense Kommune	I alt
Skoler - På egen hånd	Voksne	129	86	215
	Børn	998	376	1374
Skoler - bookede forløb	Voksne	45	26	71
	Børn	259	299	558
Institutioner	Voksne	133	29	162
	Børn	186	108	294

Ansatte i 2021

Fastansatte: 17

Timelønnede: 14

Frivillige: administration, buskørsel

veterantog/restaurering: 75

Steen Michael Ousager

Viden & Samlinger

Gitte Lundager

Maria Breddam Slæggerup

Gese Friis Hansen

René Schrøder Christensen

Filip Gram-Jensen

Frederik Birkholt Kolding

Jørgen Lindevall 30-09-2021 (*fratrådt*)

Jørgen Mandrup Larsen 01-09-2021 (*tiltrådt*)

Formidling & Læring

Anna Back Larsen

Maria Vallø Strauss 01-02-2021 (*tiltrådt*)

Ulrik Vestergaard Jensen

Økonomi & Drift

Helle Heidi Larsen

Jes Bacher Kristensen 01-01-2021 (*tiltrådt*)

Karl Erik Larsen

Jes Wilken Andersen

Käthe M.W. Rasmussen 31-03-2021 (*fratrådt*)

Christina D. Rasmussen 01-04-2021 (*tiltrådt*)

Michael Heuer

Hanne O. H. Rasmussen

I alt pr. 31/12-21 17

Værter pr. 31/12-21

Katrine Jansen 30-11-2021 (*fratrådt*)

Orhan Hadzihasanovic 15-08-2021 (*fratrådt*)

Albulena Imisthi 28-02-2021 (*fratrådt*)

Olivia Kristine Søndberg 28-02-2021 (*fratrådt*)

Rikke B. Lindholm Nielsen 28-02-2021 (*fratrådt*)

Signe Hvingel-Christensen 15-08-2021 (*fratrådt*)

Christiane Friis-Madsen

Jon Wolff Madsen

Lasse Fredslund

Monica Steen Pasfall 15-05-2021 (*tiltrådt*)

Lasse Kræmmer 15-05-2021 (*tiltrådt*)

Jonathan N. Lundstrøm 15-08-2021 (*tiltrådt*)

Johannes Søndergaard 15-08-2021 (*tiltrådt*)

Selda Øzden

Mads Mølgaard Hansen

I alt pr. 31/12-21 9

Timelønnede

Morten Flindt Larsen

Mogens Duus

Steen Cavour Nielsen

Jens Norup 01-02-2021 (*tiltrådt*)

28-02-2021 (*fratrådt*)

Jens Norup 01-05-2021 (*tiltrådt*)

31-08-2021 (*fratrådt*)

Michael Jean

Johan Sigurd Dahl 01-02-2021 (*fratrådt*)

I alt pr. 31/12-20 4

Økonomi

Danmarks Jernbanemuseum finansieres dels af egenindtjening, dels af driftstilskud fra DSB og Banedanmark. Årets regnskab kan ses på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Museet har i 2021 desuden modtaget tilskud fra Elly og Aage W. Jensens Fond

Bestyrelse

Museets bestyrelse pr. 31.12.2021

- Bestyrelsesformand, kommunikationschef Lars Kaspersen, udpeget af DSB (afløst 15. maj 2022 af direktør for indkøb og jura, DSB, Mette Rosholm)
- Næstformand, direktør for Infrastrukturdivisionen og medlem af direktionen i Banedanmark, Randi Skogstad, udpeget af Banedanmark
- Institutleder og professor v/Syddansk Universitet Martin Rheinheimer, udpeget af Syddansk Universitet
- Kulturrådgiver Lene Floris
- Direktør Kaj Juul-Pedersen
- Kommunikationskonsulent Anna Vinding
- Bestyrelsesmedlem m.m. Ernst Kier

Danmarks Jernbanemuseum

